

Uchwała Nr 4200/I/54/2023

I Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 8 marca 2023r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Wilamowice długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 200.000,00 zł.

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – I Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodniczący Tadeusz Stawowczyk

Członkowie Krystyna Zawiślak

 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Wilamowice** długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 200.000,00 zł – z uwagami zawartymi w uzasadnieniu do opinii.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Opinia o możliwości spłaty pożyczki przez Gminę Wilamowice została wydana na wniosek Burmistrza Wilamowic NR Fn.3051.3.2023 z dnia 10 lutego 2023 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia pożyczki jest uchwała Rady Miejskiej w Wilamowicach NR LVII/432/23 z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie zaciągnięcia w Wojewódzkim

Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach długoterminowej pożyczki na częściowe sfinansowanie zadania pn.: „Dofinansowanie kosztów budowy nowych przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej” w wysokości 200.000,00 zł. Zgodnie z uchwałą pożyczka w kwocie 200.000,00 zł zostanie zaciągnięta w 2023 roku z przeznaczeniem na częściowe sfinansowanie zadania pn.: „Dofinansowanie kosztów budowy nowych przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej”. Spłata pożyczki, zgodnie ze złożonym wnioskiem, przypadać będzie na lata 2024-2029 według następującego harmonogramu:

- 2024 rok – kwota 14.600,00 zł,
- 2025 rok – kwota 29.200,00 zł,
- 2026 rok – kwota 29.200,00 zł,
- 2027 rok – kwota 29.200,00 zł,
- 2028 rok – kwota 29.200,00 zł,
- 2029 rok – kwota 68.600,00 zł,

Źródłem spłaty pożyczki będą dochody własne budżetu Gminy Wilamowice.

Opinia o możliwości spłaty pożyczki została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Wilamowice, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2023 rok, po zmianach zakłada:

- dochody ogółem	w kwocie	94.761.850,35 zł,
- przychody ogółem	w kwocie	15.176.656,96 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
- <i>wnioskowanej pożyczki</i>	<i>w kwocie</i>	<i>200.000,00 zł,</i>
- <i>pozostała pożyczka</i>	<i>w kwocie</i>	<i>175.000,00 zł,</i>
- <i>kredytów</i>	<i>w kwocie</i>	<i>5.557.218,00 zł,</i>
- <i>niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach</i>	<i>w kwocie</i>	<i>1.307.285,75 zł,</i>
- <i>niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków</i>	<i>w kwocie</i>	<i>660.431,96 zł,</i>

- *wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych* w kwocie 6.887.612,25 zł,
 - *Przychody ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków publicznych* w kwocie 389.109,00 zł,
 - **wydatki ogółem** w kwocie **107.810.007,31 zł,**
 - **rozchody ogółem** w kwocie **2.128.500,00 zł,**
- w tym z tytułu:*
- *spłaty pożyczek* w kwocie 1.203.500,00 zł,
 - *spłaty kredytów* w kwocie 925.000,00 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Wilamowice podjęta na 2023 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 5.982.218,00 zł, w którym mieści się zaciągane zobowiązanie.

Budżet na 2023 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.), art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1550), art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.). Do ustalenia powyższej relacji na lata 2023-2025 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co wynika z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Skład Orzekający zwraca jednak uwagę na występujący deficyt operacyjny budżetu, gdyż zaplanowana w budżecie Gminy Wilamowice różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi -2.791.467,96 zł, a spełnienie omawianej relacji następuje dopiero po uwzględnieniu tytułów z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. wolnych środków jako

nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego , wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych , kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Wilamowice jest uchwała Rady Miejskiej w Wilamowicach NR LVI/425/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wilamowice na lata 2023-2030 wraz z jej zmianami. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat oraz koszty obsługi pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek, w tym również pożyczki, którego dotyczy niniejsza opinia. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowej pożyczki budżet Gminy mogą obciążyć ewentualne spłaty wynikające z udzielonego poręczenia wykazanego w poz. 2.1.2 prognozy w latach 2024-2025 w wysokości 40.718,26 zł. Znajduje to odzwierciedlenie w prognozowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w prognozowanych wydatkach, które obejmują wydatki na obsługę długu od poszczególnych zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczenia wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu, przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Wilamowice wskaźnik obliczany jest w oparciu o okres 7- letni, zgodnie z wyborem dokonany przez Burmistrza Wilamowic na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych

dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.), art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1550), oraz art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.) oraz art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.) oraz art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. poz. 1692 z późn. zm).

Relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, zgodnie z art. 7 stawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964).

W latach 2022-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. **Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych**, co wynika z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wilamowice wraz ze zmianami wynika, że w latach 2023-2029, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata pożyczki wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2023 – 4,61%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,16%,
- w roku 2024 – 4,38%, przy dopuszczalnym wskaźniku 11,52%,
- w roku 2025 – 4,25%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,32%,
- w roku 2026 – 4,17%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,02%,
- w roku 2027 – 3,86%, przy dopuszczalnym wskaźniku 7,82%,
- w roku 2028 – 2,74%, przy dopuszczalnym wskaźniku 6,53%,
- w roku 2029 – 3,18%, przy dopuszczalnym wskaźniku 5,54%.

Planowana w 2023 roku łączna kwota długu Gminy stanowi poziom 16,5% jej planowanych dochodów budżetowych.

Skład stwierdził ponadto, że w 2023 roku zaplanowano deficyt operacyjny budżetu w wysokości -2.791.467,96 zł, podczas gdy w 2024 roku zaplanowano nadwyżkę operacyjną w kwocie 2.999.673,00 zł, co może być bardzo trudne do osiągnięcia. W związku z powyższym, Skład zwraca uwagę na konieczność zachowania realistyczności planowania nadwyżki operacyjnej w 2024 roku,

W ocenie Składu Orzekającego, według aktualnych danych i informacji, zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania nie zagraża realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i w następnych latach jego obsługi i spłaty.

W obecnej sytuacji Skład wskazuje jednak na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 oraz konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy i konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem tej jednostki samorządu terytorialnego, gdyż co należy raz jeszcze podkreślić zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione **w terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący I Składu Orzekającego

Tadeusz Stawowczyk